

## 4. Izhod iz Madrida

Ustanovitelj Opus Dei –  
življenjepis sv. Jožefmarija  
Escrivája.

16. Dec. 2018

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Bližal se je že konec septembra, ko je José María Albareda prejel pismo iz Barcelone. Albareda je vedel, da so nekateri njegovi sorodniki čez Pireneje pobegnili v Francijo. Pismo mu je poslal neki prijatelj duhovnik, Pascual Galindo, ki je uspel priti na sled ljudem, ki so jim pomagali

prestopiti mejo. To informacijo je previdno in diskretno poslal v Madrid.<sup>[1]</sup>\_\_\_

O tem so obvestili očeta. Preučili so možnost, da se podajo na to pustolovščino z vsemi njenimi tveganji, ter se zagnali v iskanje načina za pridobitev prepustnic in denarja. A ravno zdaj, ko so se vsi strinjali o načrtu za pobeg, je oče začel oklevati. En dan se je strinjal, da grejo on, Juan in José María Albareda v Barcelono, naslednji dan pa se je potegnil nazaj. Duhovnik se je upiral ob misli na člane Dela, ki bi ostali v negotovem položaju, ob misli na svojo mater, sestro in brata, ki bi bili izpostavljeni vojni nevarnosti, ali pa na hudo bolezen Álarovega očeta, ki bi lahko vsak trenutek umrl. Naposled je Jožefmarija sprejel to, da zapusti Madrid skupaj z vsemi, ki bi imeli za potovanje potrebne dokumente.<sup>[2]</sup>\_\_\_

Po zaslugi velikodušnih prijateljev in celo ljudi, ki jih niso dobro poznali, se je nabrala precejšnja vsota denarja.<sup>[3]</sup> Za odobritev prepustnic je bilo potrebno pokazati potrdilo o zaposlitvi in politično jamstvo. Treba je bilo torej najti papirje in se zateči k raznoraznim osebam, zvitim in spretnim pri rokovanju z birokratsko papirologijo.<sup>[4]</sup> Vse je bilo opravljeno s čutom za nujnost, da bi bilo mogoče čim prej odriniti iz Madrida, po možnosti v prvem tednu oktobra. Vendar od načrtovanja ni bilo nikakršne koristi. Vse je bilo vprašanje priložnosti, ne pa organizacije. V vsakem konkretnem primeru se je problem denarja in dokumentov rešil tako, kot jim je Bog dal razumeti.

Na predvečer devete obletnice ustanovitve Opus Dei, 1. oktobra, je oče pisal v Valencijo: ***Jutri bo moja mala dopolnila devet let! Kako se bom zahvaljeval ves dan!***

***Drobcena je, vendar se vidi, kako raste in se krepi.***<sup>[5]</sup> V nadaljevanju pa jim naznani, da jih bo v Juanovem spremstvu obiskal v Valenciji ***že čez nekaj dni.***

Na uradu Regionalnega sindikata CNT-ja za javne službe je »tovariš José Escribá« dobil politično jamstvo, da bi si lahko na Splošnem direktoratu za varnost uredil prepustnico. Pisalo je takole:  
»Madrid, 5. oktober 1937. Za: oddelek za potne liste Splošnega direktorata za varnost. – Pozdrav! Tovariši, naprošamo vas, da odobrite in izdate prepustnico za pot v Barcelono in nazaj v roku 30 dni zaradi reševanja družinskih zadev tovarišu iz Odvetniške sekcije, Jose Escriba Albas, številka izkaznice –522–. Skupaj z vami za našo Stvar. Za Komite. – Tajnik. Guillermo Zendón.«<sup>[6]</sup> (Tisto glede »reševanja družinskih zadev« je bil eden izmed redkih resničnih podatkov v tej

neverjetni zmešnjavi dokumentov, ***bolj lažnivih kot sam Judež***, kot je upravičeno pravil Jožefmarija.)<sup>[7]</sup>\_\_

Od tega dne dalje so bile priprave pospešene in za dan odhoda je bil določen 8. oktober. Juan naj bi dva dni prej odpotoval proti Valenciji, da bi tam pripravil prenočišče za skupino. Medtem je Jožefmarija opravil precej obveznih in nujnih obiskov pri osebah, ki jim je nudil oskrbo. Podelil je poslednje zakramente gospodu Ramónu del Portillu z vnaprejšnjo bolečino v svoji duši, saj je vedel, da ga ne bo ob njem v trenutku smrti.<sup>[8]</sup>\_\_ (V zvezi z dirjanjem v tistih dneh pred odhodom je Isidoro v pismu 9. oktobra dejal, da je pod pritiskom okoliščin vse potekalo »v veliki naglici, saj je šlo za priložnost«.)<sup>[9]</sup>\_\_

Juan je 6. oktobra popoldne odpotoval iz Madrida s tovornjakom, ki je prevažal vinske sode in ga je

odložil v kraju Tembleque. Prestolnica je bila takrat obkoljeno mesto s pretrganimi cestnimi in železniškimi povezavami na nekaterih območjih. Po prihodu v Tembleque je Juan sedel na vlak za Valencijo in sedmega zjutraj prispel do stanovanja, kjer je živel Paco Botella. Nato sta odšla k Eugeniu Sellésu, ki je bival na Ulici Eixarchs 16, v stanovanju nekega kolega s Fakultete za naravoslovje; in Eugenio se je ponudil, da očeta vzame pod streho.<sup>[10]</sup>\_\_\_\_\_

Pedro Casciaro in Paco Botella, ki se jima je pridružil Juan Jiménez Vargas, sta 7. in 8. oktober preživela v velikem pričakovanju. Govorili so in govorili, ure pa so minevale.<sup>[11]</sup>\_\_\_\_\_ Novice in pojasnila glede pisem, ki so jih iz Madrida prejemale od očeta in Isidora, so zaobjemala célo leto osame in presenetljivih dogodkov. V Valenciji je takrat vrvelo ljudi od drugod: državnih uradnikov, tujih

državljanov in priseljencev iz vse Španije. Za razliko od Madrida je bilo to prehodno mesto, zato skupina, ki je spremljala očeta, tam ni bila nekaj nenavadnega in ni zbujala pozornosti.

Pedro je bil napoten v oskrbovališče<sup>[12]</sup> v okviru neke vojašnice v Valenciji, Paco pa v pomožne vojaške enote s svobodo gibanja in možnostjo bivanja pri svoji družini. Tistega večera, 7. oktobra, je Juan šel k Pedru »in pogovor je stalno tekel o tem, kar se je dogodilo, odkar nismo bili skupaj. Okrog enajstih,« tako pravi, »smo prispeli v penzion, kjer je stanoval Pedro. On bi hotel še naprej poizvedovati o vseh novicah, toda takoj po molitvi *preces* obležim na postelji kakor hlod, medtem ko on opravlja premišljevalno molitev in zmoli en del rožnega venca.«<sup>[13]</sup>

Ker niso vedeli, ali bo skupina iz Madrida prišla z vlakom ali z avtomobilom, so vsi trije ves dopoldan hodili na postajo in nazaj. Nato so se odločili počakati v Pacovem stanovanju. Ura je bila osem zvečer, ko je pozvonilo. V ganjenosti zaradi pričakovanja in ob pogledu na očeta v civilni preobleki sta bila Pedro in Paco nenavadno živčna, dokler se nista znašla v njegovem objemu. Zunaj so čakali preostali in razporedili so jih, kot je bilo vnaprej dogovorjeno: oče in José María Albareda sta šla k Eugeniu Sellésu; Manolo Sainz de los Terreros in Tomás Alvira v penzion, kjer je stanoval Pedro; Juan pa v Pacovo stanovanje.<sup>[14]</sup> Vsi skupaj so večerjali v gostišču »Hospedería del Comercio«, kjer so naleteli na nekaj policajev, katerim Pedro viden ni vzbujal prav nikakršnega zaupanja. Kljub razumljivi prestrašenosti celotnega omizja so dokumente

zahtevali samo od Pedra, ki je edini imel brezhibno urejene papirje.<sup>[15]</sup>\_\_\_\_\_

Naslednje jutro so se vsi zbrali pri maši na domu Eugenia Sellésa. Ko je oče ugotovil, da je vratar tiste hiše v resnici duhovnik, je pomislil, da bi lahko potreboval njegovo službeno pomoč, in naročil, naj ga obvestijo. Duhovnika sta se spovedala in drug drugemu stregla pri maši.<sup>[16]</sup>\_\_\_\_\_

Tega duhovnika v službi vratarja so klicali Pepe. Živ je bil po čudežu. Namreč ko so ga peljali z avtomobilom, da bi ga ustrelili in vrgli v obcestni jarek zaradi neopravičljivega zločina, da je bil duhovnik, je neki komunist revolucionarje prepričal, naj ga prepustijo njemu in ga bo on izročil vojaškim oblastem. Komunist, ki se je včlanil pred nedavnim in je bil mož dobrih namenov, se je hitro zavedel primitivnih morilskih nagonov v svojih tovariših ter pozneje dosegel,

da so ga skrili v Valenciji kot vratarja.  
[17]

---

Da ne bi vzbujali suma pri policiji in drugih ljudeh, je oče prosil Pedra in Paca, naj ga tikata in ga kličeta Mariano. Vendar ravno tako, kot se je zgodilo s Juanom, ni dosegel drugega kot to, da je preprečil izrecno uporabo besede »vi«. Tisti dan je oče izkoristil priložnost in jima dalj časa govoril o zvestobi njunemu poklicu, o brezmejnem zaupanju v našega Očeta Boga. Povedal jima je, kako goreče bi si želel biti v svobodnem okolju, da bi lahko opravljal apostolat in zbral vse tiste mlade, ki so prihajali v Študentski dom Ferraz ter so bili zdaj v drugi coni. Prosil ju je tudi za velikodušnost pri žrtvovanju nekaterih poklicnih načrtov, saj se bo nujno treba posvetiti apostolatu, kakor hitro bo konec vojne.<sup>[18]</sup> Ker pa je bil odhod vlaka proti Barceloni šele ob enajstih zvečer, je imel oče še čas, da piše

Isidoru, pri čemer je zamolčal trenutke nevarnosti, ki so jih doživeli na poti, ko so morali prestati več kontrol. V kraju Puerto de Contreras so borci ljudskih milic dejansko zahtevali dokumente, medtem pa z enim kolenom na tleh s puškami merili v avtomobil.<sup>[19]</sup>\_\_\_\_\_

(Tukaj je po pravici omenjeno ustanoviteljevo diskretno molčanje. Še bolj kot njegova diskretnost pa izstopa junaški čut, ki veje iz njegovih pisem z neprekinjenim prizadevanjem, da bi dnevno širil optimizem v boju zoper utrujenost in povprečnost, in to kljub zakrinkanemu izrazoslovju. Njegova pisma tistim v Valenciji so bila cele mesece ne samo sredstvo za sporočanje novic, ampak tudi hudomušna podpora, s katero je bodril svoje sinove. Seveda mu ni vedno uspelo, da bi jih razvedril s svojimi izreki in dovtipi. Mnogokrat je moral poskušati na vse mogoče

načine. Včasih pa je bila njegova zaloga dobre volje tako borna, da je moral priznati svoj poraz, kot je pred časom dejal Valencijčanom: ***Želel bi se potruditi in povedati kakšno šalo ..., pa mi ne gre z jezika: grlo imam čisto suho.***)<sup>[20]</sup>\_\_\_\_\_

Tistega 9. oktobra je bil, hvala Bogu, židane volje, ko je pisal Ignaciu, kar je bilo Isidorovo vojno ime:

Dragi Ignacio! Prispeli smo v najlepšem redu ob osmih zvečer. Na pot smo krenili ob enih. Po Tarancónu smo se ustavili v prvi vasi. Za kosilo smo imeli: šunko in meso, ki sta ga prinesla José M. in Tomás, pa naš prepečenec in kolač. Oh! Pšenični kruh (da, obstaja pšenični kruh) z nekaj paradižniki v solati, ki jo je preiskal naš zaragoški tovariš. Med potjo smo ujeli dvoje: jerebico, ki je v nizkem letu prečkala cesto in se zaletela v avtomobil, ter psa, ki je bil nato najbrž povišan v

koštruna in so ga danes, v soboto,  
pojedli bogati Madridčani.

Moji vnuki so sijajni [...].

Vseh svojih malih in tebe, pa tudi  
Lole in njenih otrok, se bom po poti  
spominjal pri kramljanju z g.  
Manuelom.

Objem vam pošilja

Mariano

Sobota, 9. 10. '37.<sup>[21]</sup>      

Ob enajstih zvečer je odpeljal vlak  
proti Barceloni. Pedro in Paco sta se  
poslovala od popotnikov. Če bo ta  
odprava uspešna, naj bi organizirala  
še eno za tiste, ki so ostali v Madridu  
in Valenciji. V trenutku ko je vlak  
speljal, so prejeli blagoslov za srečno  
pot. Oče je z napol zakrito roko na  
prsih, kjer je nosil kovinsko škatlico z  
Najsvetejšim – tisto cigaretnico s  
korporali, ki jih je pripravila Carmen,

v etuiju s honduraško zastavo –,  
napravlil znamenje križa, medtem pa  
s komaj zaznavnim gibanjem ustnic  
ponavljal: **Beata Maria  
intercedente, bene ambuletis, et  
Dominus sit in itinere vestro et  
angeli eius comitentur vobiscum.**

<sup>[22]</sup> Kdaj ga bosta znova videla? Pedro  
in Paco sta žalostna obstala na  
peronu. Žalostna in vesela ter  
razburkanih misli. »Tisto noč skoraj  
nisem zatisnil očesa,« pripoveduje  
Paco. <sup>[23]</sup>

Še bolj neprespani so bili popotniki.  
Vagoni tistega vlaka so bili brez  
kupejev. Že ob odhodu iz Valencije so  
bili nabito polni. Lesena sedišča so  
bila polomljena in nesnažna. V  
osrednjem prehodu med sedeži so se  
gnetli ljudje, pripravljeni spati na  
tleh, povečini borci revolucionarnih  
milic, ki so prihajali s fronte z  
dovoljenjem za odsotnost. Pogostoma  
je bilo slišati bogokletja in psovke.  
Oče je vso noč za to zadoščeval

Gospodu, zjutraj pa se je zaradi možnosti svetoskrunstva v primeru preiskave odločil použiti svete hostije, kar so izvedli tako, da so si podajali cigaretnico in drug za drugim odhajali na stranišče vagona. Na ta način so vsi lahko prejeli obhajilo. V nedeljo, 10. oktobra, malo pred poldnevom, je vlak prispel v Barcelono. Nemudoma je napisal nekaj vrstic Isidoru, da bi onim v Madridu sporočil svoj prihod.<sup>[24]</sup>\_\_\_

José María Albareda se je nastanil na Argentinski ulici, številka 60. V tisto hišo je vdova Montagut sprejela mater Joséja Maríe Albareda z njenima dvema vnukoma. Ena od vdovinih hčera je, ne bodi lena, na hišna vrata pritrdila napis, kot da bi šlo za stanovanje, ki ga je zaplenil FAI, se pravi anarhisti. Pod okriljem te zaščite so vsi skupaj prebivali v miru. Tam je prespal celo gospod Pascual Galindo, duhovnik, ki je v

Madrid poslal informacijo o možnosti pobega v Francijo.

Oče se je s preostankom skupine odpravil v Centric Hotel, Rambla de Estudios 8. Kljub prečuti noči na vlaku so šli v nedeljo popoldne na sprehod po mestu, da si razgibljejo noge za primer, če bi bilo treba na hitro oditi iz Barcelone.

Naslednji dan je Jožefmarija v stanovanju na Argentinski ulici maševal za celotno skupino. Nato jim je gospa Pilar, mati Joséja Maríe Albarede, dala podatke, s pomočjo katerih naj bi našli posrednike za prehod čez mejo. Brez izgubljanja časa so se držali prejetih napotkov in se odpravili v neki lokal na naslovu Ronda de San Antonio 84, kjer so stregli hrano in pijačo. Tam so brez oklevanja povprašali po človeku z imenom Mateo in izkazalo se je, da je bil prav on za točilnim pultom, pultom iz belega marmorja kakor v

mlekarnah. (Pozneje so ugotovili, da se je mož pisal Mateo Molleví Roca, na začetku pa so ga krstili kar z vzdevkom »mlekar Mateo«.) Bil je srednjih let, miren in v človeku je nekako vzbujal zaupanje.<sup>[25]</sup>\_\_\_

Ko je bil po dolgem ovinkarjenju razpršen vsak sum, so se dogovorili za naslednje srečanje. Mateo jim je tedaj razložil, da je njihova naveza človek z imenom Vilaró; pričakoval da jih bo naslednji dan, v sredo, na vogalu pri baru Flora, na cesti Gran Vía de las Corts. Tako je v sredo, 13. oktobra, ob dogovorjeni uri tja prišel Juan z napol zloženim časopisom, kar je bil razpoznavni znak. A tisti mož se sploh ni pojavil. Možno je, da je medtem že našel druge stranke. Po Mateovih besedah je Vilaró zaračunaval ceno dva tisoč pezeta na osebo.<sup>[26]</sup>\_\_\_

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

---

[1] Prim. Enrique Gutiérrez Ríos, *op. cit.*, str. 108.

[2] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 908; Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 136.

[3] Na predvečer svojega odhoda v Barcelono je Manolo Sainz de los Terreros po zaslugi družine Corchado, svojih velikodušnih sosedov na Ulici Sagasta, pridobil 3.000 pezet. Znatno vsoto, ki je bila takrat približno enakovredna letni plači nekvalificiranega delavca. Glede pomoči, ki so je takrat in ob prejšnjih priložnostih bili deležni člani Dela: prim. Juan Jiménez Vargas, *prav tam*, str. 140; tudi IZL, D-01051 in D-01199.

Bilo bi zelo dolgotrajno, če bi podrobno navajali vse poizkuse za iskanje denarja, potrebnega za kritje stroškov prehoda v nacionalistično

cono. V splošnem je treba upoštevati, da sta tako José María Albareda kot Tomás Alvira, ki sta prejemale državno plačo, prispevala prihranke od svojih dohodkov. Drugi – Juan Jiménez Vargas, Manuel Sainz de los Terreros, Pedro Casciaro, Francisco Botella in Miguel Fisac – so pridobili pomoč od svojih družin in prijateljev, tako v Madridu kot tudi v Valenciji in Daimielu. Razen tega je ostalo še nekaj kapitala, ki je bil pred začetkom vojne namenjen ureditvi novega Študentskega doma Ferraz 16 ter kritju prvih obrokov plačila za stavbo in ki zaradi vojne ni bil uporabljen. To so bili viri denarja, katerim so bili dodani še posamični prispevki prijateljev in znancev vse do odhoda proti Pirenejem. Kljub temu je še vedno manjkalo nekaj denarja za poplačilo vodnikov odprave, ki je bil povrnjen pozneje, šele po koncu vojne.

<sup>[4]</sup> José María Albareda je dobil prepustnico tako, da je zanj neposredno zaprosil podsekretarja notranjega ministrstva, moža osornega značaja, profesorja agronomije in sošolca s srednje šole, s katerim že pred vojno ni bil več v stiku. Bibiano Fernández-Osorio, tako mu je bilo ime, tudi ni mogel biti brez srca, saj je sprejel Albaredove razloge za pot v Barcelono, kjer naj bi obiskal svojo mater, kateri so milice ubile moža in enega sina.

Druga poročstva so bila ponarejena. Manolo Sainz de los Terreros je na primer uporabil natisnjen dokument direktorja Zapora sv. Antona kot dokaz, da mora odpotovati v Barcelono iz službenih razlogov (Manolo je delal kot uradnik v tistem zaporu). Prim. Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 137–138.

<sup>[5]</sup> Pismo članom Dela v Valenciji, EF-371001-1.

[6] Izvorni dokument v: RHF, D-15072.

[7] Prim. AGP, P03 1981, str. 367.

[8] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 901.

O smrti gospoda Ramóna bo Isidoro 15. oktobra poročal tistim v Valenciji: »Včeraj sem šel pozdravit Alvaritovo družino v tako kritičnem trenutku, ob smrti njegovega očeta. On ne more ven iz hiše, kjer ima zatočišče, saj upa, da bodo od tam lahko sledili dedku« (Isidorovo pismo Pedru Casciaru Ramírezu in Franciscu Botelli Raduánu, 15. 10. 1937, RHF, D-1213, 270). »Hiša« pomeni konzulat. Prim. tudi Pismo Maríi Dolores Fisac Serna, 15. 10. 1937; in Pismo ustanovitelju, 17. 10. 1937 (IZL, D-1213, 271 in 273), s sporočilom očetu o smrti gospoda Ramóna.

[9] Isidorovo pismo Maríi Dolores Fisac Serna, 9. 10. 1937, IZL, D-1213, 268.

[10] Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 140; in Eugenio Sellés Martí, RHF, T-02012, str. 1.

[11] »Pomembna novica je bila, da naj bi oče prispel naslednji dan, nato pa odpotoval proti Barceloni« (Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 23). Iz Madrida jim je napisal prav kratko pismo: ***Naj te pozdravim in ti povem, da jutri, v petek, pridejo v Valencijo moje sestre. Vedno tvoj, Mariano*** (Pismo Franciscu Botelli Raduánu, EF-371007-1).

[12] Šlo je za enoto, zadolženo za nabavo, vzrejo ter oskrbo konjev in mul za vojsko.

[13] Prim. uvodne strani v Dnevniku pohoda čez Pireneje, na katerih Juan Jiménez Vargas opisuje svoj odhod iz Madrida 6. oktobra, prihod v Valencijo in poznejši odhod iz Barcelone, po katerem je sprejel Valencijčane, ki so se pridružili odpravi. Poročilo v Dnevniku se

nadaljuje 19. novembra 1937 in se konča 10. decembra v Andori. V času njihovega bivanja v baroniji Rialp so imeli očetovi spremljevalci določen razpored, tako da so izmenično zapisovali dnevne dogodke. Ta dnevnik je bil dodelan v Andori, kjer so bile dodane še kratke zabeleške, zapisane med pohodom.

Naslednje leto, ko je bil oče v Burgosu, je te rokopisne strani prepisal na pisalni stroj in dal Dnevniku naslov *Pot do osvoboditve*. Pri tem prepisovanju Dnevnika je dodal še kakšno pojasnilo in izločil kakšno besedo. Kot bomo videli, nam nekatere različice razkrivajo intimne vidike njegovega ravnanja in notranjega življenja. V drugih primerih, kot oče omeni Ricardu Fernándezu Vallespínu, napravi rahlo spremembo: ***Bil sem pri volji in dnevnik Pot do osvoboditve spisal na pisalni stroj. Seveda sem moral pretirano slikovite stavke***

***odstraniti*** (Pismo iz Burgosa, EF-381010-3).

Rokopisnih listov je 71 in so popisani na obeh straneh, pretipkano besedilo pa jih obsega 61. Pri citiranju Dnevnika bodo navedeni listi, pri *Poti do osvoboditve* pa strani. Oba izvirnika v: RHF, D-15323.

<sup>[14]</sup> Prim. Pismo iz Valencije Isidoru Zorzanu Ledesmi, EF-371009-2.

<sup>[15]</sup> Glede te anekdote o dokumentih Pedra Casciara Ramíreza se opiramo na rokopisni dnevnik Juana Jiménezza Vargasa: RHF, D-15323; in Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 25.

<sup>[16]</sup> Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 910. Tisti duhovnik je dnevno prihajal maševat gor v stanovanje Eugenia Sellésa, kjer so imeli shranjeno Najsvetejše (prim. Eugenio Sellés Martí, RHF, T-02012, str. 2).

[17] Prim. Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 141.

[18] Prim. Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 25.

[19] Prim. Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 143; in Álvaro del Portillo, *Sum.* 909. Ko so v naglici odhajali iz Madrida, so v zadnjem trenutku naročili, naj gre nekdo v stanovanje na Ulici Ayala po nekatere stvari, ki so tam ostale, med drugim tudi po Marijino sliko, kupljeno v trgovini z okvirji in zrcali. Videti je bilo, kot da bi se hudič s svojo jezo znesel nad stanovanjem. Ko sta šla Isidoro in Santiago iskat tisto sliko, sta ugotovila, da je zunanjo steno prebil izstrelek, tako da je bila vsa soba posuta z drobci šrapnela. Tisto Marijino podobo so shranili v babičinem stanovanju. Pozneje jo je oče podaril svojemu bratu Santiagu, ta pa mu jo je nato vrnil in tako je pristala v pisarni

generalnega tajnika Dela v Rimu, kjer je običajno delal ustanovitelj (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 889; Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 143; in Pismo Isidoru Zorzanu Ledesmi iz Barcelone, EF-371027-1).

[20] Pismo članom Dela v Valenciji, EF-370601-1.

[21] Pismo Isidoru Zorzanu Ledesmi iz Valencije, EF-371009-2. Ignacio je Isidoro, Lola je gospa Dolores, »kramljanje z g. Manuelom« pa je njegova premišljevalna molitev.

[22] Na priprošnjo blažene Device Marije srečno potujte. Naj bo Gospod na vaši poti in naj vas njegovi angeli spremljajo. Prim. Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 27; Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 145.

[23] Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 27.

<sup>[24]</sup> Prim. Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 145; Tomás Alvira Alvira, RHF, T-04373, str. 4.

<sup>[25]</sup> O drugih anekdotah in podatkih: prim. RHF, D-15323 in D-15373; Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 146–148.

<sup>[26]</sup> Prim. Juan Jiménez Vargas, RHF, T-04152-III, str. 148.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

---

pdf | document generated  
automatically from [https://  
dev.opusdei.org/sl-si/article/4-izhod-iz-  
madrída/](https://dev.opusdei.org/sl-si/article/4-izhod-iz-madrída/) (8. Avg. 2025)